



**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi  
na terenie Gminy Siemiatycze  
za 2015 r.**

**Siemiatycze, kwiecień 2016 r.**

## Spis treści:

I.	Wstęp .....	3
II.	System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siemiatycze ..	4
III.	Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Siemiatycze w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi .....	6
IV.	Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych .....	7
V.	Liczba mieszkańców .....	9
VI.	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 .....	10
VII.	Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy .....	11
VIII.	Podsumowanie i wnioski .....	14

## **I. Wstęp.**

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Siemiatycze za rok 2015 sporządzono, aby zrealizować zobowiązania, które zostały nałożone przez obowiązujące prawo w ramach gospodarowania odpadami na organ wykonawczy gminy. Podstawą prawną utworzenia analizy jest art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2016.250 z dnia 2016.02.29). Zobowiązanie to określono jako zadanie obowiązkowe, które ma służyć weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w dziedzinie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Założeniem analizy jest przedstawienie predyspozycji gminy dotyczących przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, pozostałości z sortowania, potrzeb inwestycyjnych oraz kosztów, które niesie ze sobą odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych. W analizie zostaną zawarte informacje na temat liczby mieszkańców, którzy są zameldowani na terenie Gminy Siemiatycze, według stanu na dzień 31 grudnia 2015r. Przedstawiona zostanie liczba osób, które złożyły deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, liczba nieruchomości objętych systemem, a także informacje dotyczące właścicieli nieruchomości, którzy nie wywiązują się z ustawowych obowiązków. Kolejny element analizy stanowią będą dane z zakresu ilości wytworzonych i odebranych odpadów z terenu gminy, ze szczególnym uwzględnieniem ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów, które przeznaczone są do składowania.

## **II. System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siemiatycze.**

W 2015 roku z terenu Gminy Siemiatycze odpady komunalne były odbierane i zagospodarowywane przez MPO Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku. Podmiot ten wybrano w drodze przetargu w 2014 roku. Instalacją zagospodarowania odpadów, które zostały odebrane z terenu naszej gminy jest Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Hajnówce. Zakład ten został wybrany na podstawie wytycznych zawartych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami. Zgodnie z tym planem województwo podlaskie zostało podzielone na cztery regiony gospodarki odpadami: Północny, Południowy, Centralny i Zachodni. Biorąc pod uwagę Gminę Siemiatycze należy wskazać, że znajduje się w Regionie Południowym.

Gmina Siemiatycze, opracowując system gospodarki odpadami na swoim terenie, przyjęła zasady zbierania odpadów na nieruchomościach, z podziałem na frakcje:

- 1) papier i tektura,
- 2) opakowania ze szkła,
- 3) tworzywa sztuczne,
- 4) metale,
- 5) zużyte baterie i akumulatory,
- 6) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 7) przeterminowane leki i chemikalia,
- 8) mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- 9) odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
- 10) zużyte opony,
- 11) odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- 12) popiół i żużel,
- 13) odzież i tekstylia,
- 14) odpady zmieszane (niesegregowane).

Systemem zostały objęte takie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których znajdują się odpady komunalne mają obowiązek zawarcia indywidualnej umowy pomiędzy daną osobą/właścicielem/firmą a



przedsiębiorcą wpisanym do Rejestru Działalności Regulowanej, który jest prowadzony przez Wójta Gminy Siemiatycze.

Sposób naliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi opiera się o metodę, która uwzględnia ilość osób zamieszkujących daną nieruchomość lub od gospodarstwa domowego. Dwie metody naliczania opłaty wynikają z potrzeby wsparcia rodzin wielodzietnych, które wykazują stosunkowo niski status dochodowy, przypadający na jednego członka rodziny. „Opłata od osoby” dotyczy właścicieli nieruchomości, na których zamieszkuje 5 lub mniej osób, natomiast opłata od gospodarstwa domowego dotyczy nieruchomości zamieszkiwanej przez powyżej 5 osób.

Właściciele nieruchomości mają obowiązek utrzymania czystości i porządku na terenie swojej nieruchomości. W celu ułatwienia spełnienia tego obowiązku w ramach usługi odbioru i zagospodarowania odpadów został utworzony PSZOK (Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych), do którego mogą być nieodpłatnie dostarczane odpady zebrane w sposób selektywny, nie dotyczy to odpadów zmieszanych. Dodatkowo w zakresie funkcjonowania PSZOKu, dwa razy w ciągu roku, odbywa się mobilna zbiórka odpadów, dzięki której można wyzbyc się odpadów wielkogabarytowych. Usługa ta jest bardzo pomocna szczególnie osobom, które nie posiadają środków lokomocji.

Gmina w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi gwarantuje dostarczenie koszy na odpady zmieszane, a także worków na segregację. Od właścicieli nieruchomości bezpośrednio odbiera się:

- zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne – 1 raz w miesiącu oraz
- frakcje: papier i tektura, opakowania ze szkła, zmieszane odpady opakowaniowe (tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe) – 1 raz na 2 miesiące.

Odpady komunalne, które ulegają biodegradacji można gromadzić w przydomowych kompostownikach i wykorzystywać według własnych potrzeb, ale także jest możliwość dostarczenia ich do PSZOK. Głównym celem tego punktu jest umożliwienie regularnego wyzbycia się odpadów komunalnych z danej nieruchomości.

### **III. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy**

#### **Siemiatycze w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.**

Możliwości techniczne i organizacyjne Gminy Siemiatycze w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi powinno się określać pod kątem przetwarzania odpadów, co według ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz.U. z 2013r., poz. 21) wskazuje na procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Istotną kwestią jest sposób, a konkretnie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Biorąc pod uwagę fakt, że województwo podlaskie składa się z czterech regionów i w każdym z nich znajduje się Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) należy przypomnieć, że Gmina Siemiatycze należy do Regionu Południowego i podlega pod Zakład Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce. Według zasady przekazywania przez podmiot odbierający zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone od właścicieli nieruchomości, bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, podmiot odbierający odpady z terenu Gminy Siemiatycze (MPO Sp. z o.o. w Białymstoku), dostarcza je właściwie. Wymienione wyżej rodzaje odpadów zostają przewożone przez MPO do ZZO Hajnówka, gdzie zostają właściwie zagospodarowywane. Należy wspomnieć, że pod koniec 2015 roku zakończono rozbudowę wyżej wymienionego zakładu. Modernizacja dotyczyła kompostowni, kwatery składowania odpadów, instalacji do przetwarzania odpadów zielonych, a także rozbudowano linię technologiczną do produkcji paliw alternatywnych. Celem rozbudowy jest ograniczenie liczby odpadów trafiających na składowisko oraz maksymalne wykorzystanie potencjału tych, które muszą być deponowane.



#### **IV. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.**

Umowa z przedsiębiorcą wyłonionym w drodze przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Siemiatycze została zawarta na okres 18 miesięcy, tj. wrzesień 2013-luty 2015 na ogólną wartość 513 000,00 zł brutto, co daje 28 500,00 zł brutto miesięcznie. Następnie została zawarta umowa od marca 2015 do lutego 2016 roku z tym samym przedsiębiorcą na ogólną kwotę 295 488,00 zł brutto, co daje 24 624,00 zł brutto miesięcznie. Przedmiotem zamówienia było także utworzenie i obsługa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Analizując koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, początkowo należy wskazać, co podlega tym kosztom. Sugerując się zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z uzyskanych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Z tego względu zalicza się do nich koszty poniesione z tytułu:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu.

Reasumując, gmina w 2015 roku poniosła koszty z tytułu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych oraz funkcjonowania PSZOKu w wysokości 303 240,00 zł brutto. W skład kosztów obsługi administracyjnej systemu wchodzi wynagrodzenie pracowników, szkolenia, koszty serwisu programu do obsługi systemu, koszty prowizji z tytułu inkasa, przesyłki pocztowe, koszty eksploatacyjne, takie jak: materiały biurowe, tonery, energia elektryczna, telefony etc. Łącznie na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2015 roku przeznaczono 416 600,00 zł.

Wpływy wniesione przez właścicieli nieruchomości z tytułu „opłaty śmieciowej” w roku 2015 wyniosły 419 862,95 zł. Biorąc pod uwagę należności, które powinny być wpłacone za 2015 r. (przypis – 434 868,20 zł), sytuacja przedstawia się następująco:

- wpłaty z tytułu opłaty za 2015 r. – 399 798,60 zł,
- wpłaty zaległości z lat ubiegłych (wpłacone w 2015 r.) – 19 495,85 zł,
- nadpłaty na kolejny rok – 1 579,00 zł.

Podsumowując wskazane wpływy z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2015 r. powstała zaległość w wysokości 19 372,41 zł, co łącznie z niewpłaconymi należnościami z lat ubiegłych (18 703,39 zł) daje kwotę 38 075,80 zł.

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie wniesli opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, podejmowane są czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. W 2015 roku wystawiono 45 tytułów wykonawczych na ogólną kwotę 18 726,50 zł celem „przymusowego” ściągnięcia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z czego 2 tytuły (300,00 zł) zostały opłacone w Kasie Urzędu Gminy.



## **V. Liczba mieszkańców.**

Według danych z Ewidencji Ludności, prowadzonych przez tutejszy Urząd, w Gminie Siemiatycze na dzień 31.12.2015 r. zameldowanych było 6 229 osób. Natomiast na podstawie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, odnotowano 4 265 osób, zatem zostały złożone 1 573 deklaracje. Różnica we wskazanej liczbie mieszkańców jest wynikiem tego, że część osób zameldowanych na terenie Gminy Siemiatycze znajduje się za granicą. Drugą przyczyną jest fakt, że przyjęty system gospodarowania odpadami komunalnymi nie uwzględnia uczniów oraz studentów, kontynuujących naukę w miejscowościach, które nie znajdują się na terenie gminy.

Zdecydowana większość mieszkańców, bowiem ok 96%, zadeklarowała selektywną zbiórkę odpadów, zobowiązując się jednocześnie do zbierania i „oddawania” segregowanych odpadów. Natomiast reszta mieszkańców, tj. ok 4% deklaruje zbieranie odpadów w sposób niesegregowany, oddając wszystkie odpady jako zmieszane odpady komunalne.

**VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1.**

Na terenie Gminy Siemiatycze w 2015 roku nie odnotowano konieczności wydania przez Wójta Gminy decyzji administracyjnych wobec właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

## VII. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy.

Na podstawie sprawozdań podmiotu odbierającego odpady od właścicieli nieruchomości, odnotowano następujące rodzaje i ilości odpadów odebranych z terenu Gminy Siemiatycze.

Wykaz przedstawia poniższa tabela:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	16,34
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	29,27
15 01 07	Opakowania ze szkła	38,40
16 01 03	Zużyte opony	4,90
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17,85
20 01 01	Papier i tektura	3,10
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	2,76
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,75
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,80
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	1,70
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	413,72
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	15,87



Łącznie, z terenu Gminy Siemiatycze w 2015 r. odebrano 547,46 Mg odpadów komunalnych. Warto też nadmienić, że z ogólnej sumy odebranych odpadów 55,73 Mg dostarczono na PSZOK. Odpady o kodzie 16 01 03 wskazane w sprawozdaniu za 2014r. w ilości 3,00 Mg zagospodarowano w lutym 2015r., odpady o kodzie 20 03 07 w ilości 1,56 Mg zagospodarowano w styczniu 2015r., natomiast odpady o kodzie 15 01 06 w ilości 16,1 Mg są w dalszym ciągu magazynowane (Baza MPO Sp. z o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok).

Jak wspomniano we wcześniejszych częściach opracowywanej analizy, zmieszane odpady komunalne przekazywane są do ZZO Hajnówka. Tam zostają poddawane procesowi segregacji, co w konsekwencji skutkuje pozyskaniem cennego surowca, wykorzystywanego m.in. w pierwotnym celu. Na przykładzie Gminy Siemiatycze i pozyskanych informacji z ZZO Hajnówka, z 413,72 Mg zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych odzyskano 12,81 Mg cennego surowca: odpadów szkła, tworzyw sztucznych, papieru i tektury, metali itp. Odpady nienadające się do ponownego użytku, tzw. frakcja do składowania spośród tych odpadów wyniosła 1,11 Mg. Pozostałe odpady przekazywane są przedsiębiorcom prowadzącym stosowne procesy odzysku, w ramach których odpady są ponownie przetwarzane na produkty użytecznego zastosowania.

W 2015 r. poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania przez Gminę Siemiatycze wyniósł 0,2 %, gdzie dopuszczalnym wskaźnik określony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz. 676) wynosi 50%. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odebranych z terenu gminy osiągnęła liczbę 0,6 Mg.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z terenu gminy w 2015 roku wyniósł 19,8%, zaś odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne – 40,3%. Osiągnięte przez Gminę Siemiatycze poziomy spełniają wymogi określone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siemiatycze za 2015 r.

recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645).

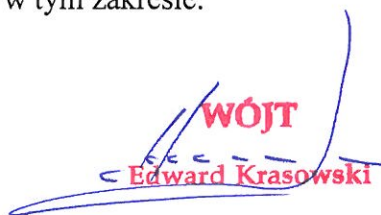
Analizując powyższe dane, można stwierdzić, że gospodarka na terenie Gminy Siemiatycze prowadzona jest prawidłowo, co potwierdzają osiągnięte poziomy.

### **VIII. Podsumowanie i wnioski.**

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi opracowano w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Siemiatycze w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Dokument ten dostarcza także informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, a także dostarcza niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie systemu gospodarki odpadami komunalnymi. W oparciu o zgromadzone dane można stwierdzić, że obecny system gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje prawidłowo. Gmina przede wszystkim wywiązuje się z obowiązku osiągnięcia wymaganych prawem poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, umożliwia mieszkańcom wyzbycie się szerokiego katalogu odpadów oraz zapewnia ich odbiór bez względu na ilość.

Zdecydowanie większa część odpadów komunalnych trafia do instalacji przetwarzania, niż na składowisko. Świadomość segregacji odpadów „u źródła”, a więc w miejscu ich powstawania, jest punktem wyjścia do osiągnięć narzuconych prawem polskim i Unii Europejskiej. Z tego względu szczególnie ważnym zadaniem w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi jest społeczna świadomość zbierania odpadów komunalnych nabyta przede wszystkim przez edukację w tym zakresie.

Sporządziła:  
Patrycja Kusiuk

  
**WÓJT**  
**Edward Krasowski**